

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

PŘEHLED DOPADŮ NÁVRHU PRÁVNÍHO PŘEDPISU

1. Základní identifikační údaje

Název návrhu právního předpisu			
<i>Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony</i>			
Předkladatel	Spolupředkladatel	Stanovený termín předložení vládě LRV	Předpokládaný termín nabytí účinnosti
<i>Ministerstvo obrany</i>		<i>12.2019</i>	<i>1.1.2021</i>

Transpozice práva EU: Číselné označení právních předpisů EU a jejich název v českém znění ¹	Termín stanovený pro implementaci
CELEX 320113L0048 - směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU ze dne 22. října 2013 o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatýkacího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody	<i>listopad 2016</i>
CELEX 32008D0615 - Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23. června 2008 o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti	<i>srpen 2009</i>
CELEX 32016L0800 - směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/800 ze dne 11. května 2016 o procesních zárukách pro děti, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami v trestním řízení	<i>červen 2019</i>

¹ V případě, že se jedná o směrnici přijatou legislativním postupem, u které může být postupováno podle čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, tato skutečnost se výslovně uvede.

--	--

2. Definice problému

Ministerstvo obrany zpracovalo návrh zákona, kterým se mění zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, na základě vyhodnocení účinnosti jím provedené regulace od data nabytí účinnosti tohoto zákona, tedy od 1. 10. 2013 a následných novelizací.

Návrh zákona řeší absenci právní úpravy, která je shledávána jako nezbytná, a to vzhledem k potřebě vytvořit podmínky pro zefektivnění činnosti Vojenské policie a dílčími změnami zajistit soulad zákona o Vojenské policii s právním řádem a jeho změnami.

3. Cíl návrhu právního předpisu

Cílem předkládaného návrhu je zlepšení podmínek pro výkon policejní ochrany stanovené zákonem o Vojenské policii, a to:

- definovat rozšíření působnosti k policejní ochraně vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo jím zřízené organizační složky státu nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace, jež Ministerstvo obrany zřídilo nebo založilo [§ 1 písm. a)], a to na celou Vojenskou policii;
- rozšířit působnost Vojenské policie na policejní ochranu jednotek ozbrojených sil cizích států a jejich materiálu při průjezdu nebo pobytu na území České republiky na základě mezinárodních smluvních závazků, a to včetně definování úkolů a oprávnění k jejich plnění [§ 1 písm. b)];
- stanovit možnost samostatného působení Vojenské policie při plnění úkolů na území cizích států při plnění mezinárodních smluvních závazků (§ 3);
- zpřesnit, v návaznosti na rozšíření působnosti Vojenské policie některé jí stanovené úkoly (§ 5);
- zpřesnit a doplnit povinnosti vojenského policisty k omezení povinnosti provést úkon a prokázat příslušnost k Vojenské policii (§ 23 a 24);
- zpřesnit a doplnit některá oprávnění Vojenské policie a vojenského policisty:
 - zajištění, odstranění a zničení věci (§ 8a);
 - rušení provozu elektronických zařízení (§ 8b);
 - oprávnění při dohledu nad bezpečností provozu vozidel (§ 9);
 - schvalování technické způsobilosti vojenského vozidla (§ 9a);
 - implementovat ustanovení o povinnosti vyrozumět blízkou osobu o omezení osobní svobody osoby (§ 25a) a ustanovení o respektování lidské důstojnosti osoby omezené na osobní svobodě (§ 25b);
 - oprávnění požadovat informace z informačních systémů (§ 12);

- zajišťování bezpečnosti chráněného objektu včetně zamezení provozu bezpilotního systému (§ 34 a § 34a);
- krátkodobá ochrana osoby, (§ 36a);
- šetření přestupku (§ 39 a § 40);
- použití některých donucovacích prostředků, (§ 45 odst. 5 až 7)
- v oblasti získávání poznatků vypustit pojem nástrahové prostředky (§ 42);
- vytvořit podmínky pro výcvik mimo vojenské objekty a zařízení, (§ 57a);
- definovat některé základní pojmy užívané v zákoně (§ 1 odst. 4);
- změnit některé zákony, související s možným projednáním přestupků příkazem na místě vojenským policistou.

4. Odůvodnění varianty přípravy legislativního návrhu

ANO Uved'te varianty, které byly zvažovány.

NE Uved'te důvody, proč nemohla být alternativní řešení zvažována.

5. Stanovisko předkladatele k zpracování RIA.

ANO Uved'te varianty, které budou v rámci RIA posuzovány.

NE Uved'te zdůvodnění, proč nemá být k legislativnímu návrhu RIA zpracována.

Varianty byly zpracovány k jednotlivým okruhům navrhované normativní úpravy, proto je pro rozsáhlost jejich zpracování odkazováno na závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace.

6. Přijetí prováděcích právních předpisů ANO NE

*Pokud ano, uveďte okruhy problémů a témat, které by měly prováděcí právní předpisy obsahovat. **Vyhláška o vzoru a náležitostech potvrzení o zadržení řidičského průkazu***

7. Dotčené subjekty

- **Ministerstvo obrany a jím zřízené organizační složky státu a státní organizace, jež Ministerstvo obrany zřídilo nebo založilo**
- **vojáci v činné službě, příslušníci ozbrojených sil cizích států nebo je doprovázející civilní personál, osoby, které se nacházejí ve vojenském objektu nebo v chráněném objektu a další osoby, které jsou podezřelé, že spáchaly nebo páchají trestné činy nebo přestupky spadající do působnosti Vojenské policie**
- **orgány činné v trestním řízení**
- **Ministerstvo vnitra**

<ul style="list-style-type: none"> •Policie České republiky • provozovatelé elektronických komunikačních zařízení a sítí a provozovatelé bezpilotních systémů
8. Konzultace
Návrh zákona byl zpracován s využitím zkušeností Vojenské policie, Policie České republiky, Ministerstva vnitra a ČTÚ
9. Dostupná data

10. Charakteristika specifických dopadů
10.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty ☐ ANO ☒ NE
10.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR ☐ ANO ☒ NE
10.3 Dopady na podnikatelské prostředí ☒ ANO ☐ NE
<p><i>Z realizace nového oprávnění k rušení provozu bezpilotního systému vyplývá povinnost dotčených subjektů strpět tento zákonný postup a provedení úkonu vojenským policistou.</i></p> <p><i>Dopady na podnikatelské prostředí bude mít v minimálním rozsahu oprávnění Vojenské policie rušit v souvislosti s plněním svých úkolů nebo výcvikem svých příslušníků provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí, a to v rozsahu přiměřeném ochraně veřejného zájmu na zajištění podmínek pro plnění úkolů zákonem svěřených Vojenské policii.</i></p>
10.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje) ☐ ANO ☒ NE
<i>Pokud ano, specifikujte.</i>
10.5 Sociální dopady ☐ ANO ☒ NE
<i>Pokud ano, specifikujte.</i>
10.6 Dopady na spotřebitele ☐ ANO ☒ NE
<i>Pokud ano, specifikujte.</i>

10.7 Dopady na životní prostředí ANO NE

Pokud ano, specifikujte.

10.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů ANO NE

Pokud ano, specifikujte.

10.9 Dopady na výkon státní statistické služby ANO NE

Pokud ano, specifikujte.

10.10 Zhodnocení korupčních rizik ANO NE

Pokud ano, specifikujte.

10.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu ANO NE

Navrhovanou změnou zákona o Vojenské policii dojde ke zlepšení podmínek pro výkon služby vojenských policistů při policejní ochraně Ministerstva obrany, ozbrojených sil České republiky, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit jak Ministerstvo obrany, tak jím zřízené organizační složky státu, nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace, které Ministerstvo obrany zřídilo nebo založilo. Rozšíření působnosti umožní také efektivně plnit úkol policejní ochrany jednotek ozbrojených sil cizích států při jejich průjezdu nebo pobytu na území České republiky a jejich materiálu.

Výkon policejní ochrany, jak je uveden v předchozím odstavci, tak přispívá ke zvýšení obrany České republiky, a to v obou jejích částech, tedy ke zvýšení vnitřní i vnější bezpečnosti České republiky. Současně, s ohledem na působnost Vojenské policie při plnění jejích úkolů, přispívá k zajišťování obrany státu z hlediska zajišťování policejní ochrany zejména jeho ozbrojených sil.

11. Kontakty na zpracovatele

- *Jméno: JUDr. Ladislav Dolejší*
- *Tel.: 973 215 859*
- *E-mail: dolejsil@army.cz*

**Závěrečná zpráva
z hodnocení dopadů regulace
(ZZ RIA)**

**k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské
policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii),
ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: Ministerstvo obrany	Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozved'te <i>1.1.2021</i>
Implementace práva EU: Ano; (pokud zvolíte Ano): - uveďte termín stanovený pro implementaci: CELEX 320113L0048 - směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU ze dne 22. října 2013 o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatýkacího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody – listopad 2016 CELEX 32008D0615 - Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23. června 2008 o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti – srpen 2009 CELEX 32016L0800 - směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/800 ze dne 11. května 2016 o procesních zárukách pro děti, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami v trestním řízení – červen 2019 - uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?: Ano	
2. Cíl návrhu zákona	
Cílem předkládaného návrhu zákona je zlepšení podmínek pro výkon policejní ochrany stanovené zákonem o Vojenské policii, a to: - definovat rozšíření působnosti k policejní ochraně vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo jím zřízené organizační složky státu, nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace, jež Ministerstvo obrany zřídilo nebo založilo, a to na celou Vojenskou policii; - rozšířit působnost Vojenské policie na policejní ochranu jednotek ozbrojených sil cizích států a jejich materiálu při průjezdu nebo pobytu na území České republiky na základě mezinárodních smluvních závazků, a to včetně definování úkolů a oprávnění Vojenské policie k jejímu plnění; - stanovit možnost samostatného působení Vojenské policie při plnění úkolů na území cizích států	

při plnění mezinárodních smluvních závazků;

- zpřesnit, v návaznosti na rozšíření působnosti Vojenské policie, některé jí stanovené úkoly;
- zpřesnit a doplnit povinnosti vojenského policisty k omezení povinnosti provést úkon a prokázat příslušnost k Vojenské policii;
- zpřesnění a doplnění některých oprávnění Vojenské policie a vojenského policisty (zajištění, odstranění a zničení věci, rušení provozu elektronických komunikací, oprávnění při dohledu nad bezpečností provozu vozidel, schvalování technické způsobilosti vojenského vozidla, implementovat ustanovení o povinnosti vyzkoušet blízkou osobu o omezení osobní svobody osoby a ustanovení o respektování lidské důstojnosti osoby omezené na svobodě, oprávnění požadovat informace z informačních systémů, zajišťování bezpečnosti chráněného objektu včetně zamezení provozu bezpilotního systému, krátkodobá ochrana osoby, šetření přestupků, použití některých donucovacích prostředků);
- vytvořit vojenským policistům podmínky pro získávání poznatků a vypustit pojem nástrahové prostředky;
- vytvořit podmínky pro výcvik mimo vojenské objekty a zařízení;
- definovat některé základní pojmy užívané v zákoně;
- změnit některé zákony, související s možným projednáním přestupků příkazem na místě vojenským policistou.

3. Agregované dopady návrhu zákona

3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ne

Návrh zákona je vzhledem ke skutečnostem uvedeným v kapitole VII důvodové zprávy rozpočtově neutrální.

3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne

Pokud ano, specifikujte.

3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano

Dopady na podnikatelské prostředí bude mít v minimálním rozsahu oprávnění Vojenské policie rušit v souvislosti s plněním svých úkolů nebo výcvikem svých příslušníků provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí, a to v rozsahu přiměřeném ochraně veřejného zájmu na zajištění podmínek pro plnění úkolů zákonem svěřených Vojenské policii.

Z realizace nového oprávnění k rušení provozu bezpilotního systému vyplývá povinnost dotčených subjektů strpět tento zákonný postup a provedení úkonu vojenským policistou.

3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne
<i>Pokud ano, specifikujte.</i>
3.5 Sociální dopady: Ne
<i>Pokud ano, specifikujte.</i>
3.6 Dopady na spotřebitele: Ano
<i>Využitím oprávnění k rušení provozu elektronických komunikačních zařízení a sítí může být v omezeném časovém a prostorovém rámci rušení dočasně a v přiměřeném rozsahu omezen nebo vyřazen provoz některých elektronických zařízení.</i>
3.7 Dopady na životní prostředí: Ne
<i>Pokud ano, specifikujte.</i>
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne
<i>Pokud ano, specifikujte.</i>
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne
<i>Pokud ano, specifikujte.</i>
3.10 Korupční rizika: Ne
<i>Pokud ano, specifikujte.</i>
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ano
<i>Navrhovanou změnou zákona o Vojenské policii dojde ke zlepšení podmínek pro výkon služby vojenských policistů při policejní ochraně Ministerstva obrany, ozbrojených sil České republiky, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit jak ministerstvo tak jím zřízené organizační složky státu, nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace, které ministerstvo zřídilo nebo založilo. Zefektivní se rovněž plnění úkolů na úseku ochranné služby, a to jak ve vztahu k objektům, ale také při ochraně života a zdraví určených osob. Rozšíření působnosti umožní také efektivně plnit úkol policejní ochrany jednotek ozbrojených sil cizích států při jejich průjezdu nebo pobytu na území České republiky a jejich materiálu.</i>
<i>Výkon policejní ochrany, jak je uveden v předchozím odstavci, tak přispívá k zvýšení bezpečnosti státu. Současně, s ohledem na působnost Vojenské policie při plnění jejich úkolů, přispívá k zajišťování obrany státu z hlediska zajišťování policejní ochrany zejména jeho ozbrojených sil.</i>

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

1. Důvod předložení a cíle

1.1. Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

1.2. Definice problému

1.2.1

Prvním problémem, na který se navrhovaná úprava zaměřuje, je nedostatečné vymezení působnosti Vojenské policie z hlediska provázanosti jejích úkolů, výkonu očekávaných činností a skutečných potřeb praxe. Podle současného znění § 1 zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii), Vojenská policie plní úkoly policejní ochrany Ministerstva obrany, ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo.

Praktická aplikace působnosti Vojenské policie ve vztahu k vojenským objektům a vojenskému materiálu, tak jak jsou definovány v § 2 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nevyvolává žádné pochybnosti. K určitým nejasnostem ve výkladu však dochází při uplatňování působnosti Vojenské policie v případech, kdy je páčán trestný čin nebo přestupek proti ostatnímu majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany. Jde především o působnost Vojenské policie ve vztahu k hospodaření příspěvkových organizací (např. Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, Vojenská lázeňská a rekreační zařízení, p. o., Armádní Servisní, příspěvková organizace) nebo státních podniků (např. Vojenský technický ústav, s. p., VOP CZ, s. p., LOM, s. p., Vojenské lesy a statky, s. p.).

Novelizací § 12 odst. 2 písm. e) trestního řádu došlo k rozšíření působnosti pověřených orgánů Vojenské policie, která zmíněný nedostatek právní úpravy napravuje. Podle této úpravy se policejními orgány rozumějí mj.

„e) pověřené orgány Vojenské policie v řízení o trestných činech příslušníků ozbrojených sil a osob, které páchají trestnou činností proti příslušníkům ozbrojených sil ve vojenských objektech anebo proti vojenským objektům, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo jím zřízené organizační složky státu nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní

organizace zřízené nebo založené Ministerstvem obrany,“.

Problémem trestní praxe při vyšetřování trestných činů spáchaných proti příslušníkům ozbrojených sil České republiky ve vojenských objektech, proti vojenským objektům vojenskému materiálu, ostatnímu majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany, nebo proti majetku právnických osob, jež Ministerstvo obrany zřídilo nebo založilo, byla skutečnost, že orgány Policie České republiky, které v těchto případech konaly vyšetřování, nedisponovaly dostatečnou znalostí struktury, vnitřních předpisů, zvyklostí a postupů uvnitř Ministerstva obrany. V důsledku toho v praxi mnohdy docházelo k využívání oprávnění podle § 161 odst. 8 trestního řádu, kdy k dožádání orgánů Policie České republiky byly jednotlivé úkony vyšetřování prováděny pověřenými orgány Vojenské policie. Nová úprava trestního řádu zmíněnou praxi odstranila a rozšířila oprávnění pověřeného orgánu Vojenské policie, který podle § 161 odst. 7 trestního řádu koná v oblasti dané působnosti vyšetřování.

Z výše uvedeného je zřejmý další problém, který nelze řešit jinak, než legislativní cestou, a to nedůvodná nevyváženost právní úpravy tam, kde v současné době jedna ze služeb Vojenské policie (kriminální služba) má rozdílně stanovenou působnost v oblasti policejní ochrany určité části majetku státu. A nejen to, praxe ukazuje na potřebu rozšíření působnosti ve smyslu výše uvedeného i u dalších služeb Vojenské policie (dopravní, pořádkové a ochranné), neboť např. příspěvkové organizace se často obracejí na Vojenskou policii s požadavky na provedení úkonů vůči osobám, které se v jejich objektech dopouští protiprávních jednání (poškození majetku, výtržnosti, vzájemné napadání aj.)

1.2.2

Dalším problémem stávající právní úpravy je skutečnost, že působnost Vojenské policie se nevztahuje na jednotky ozbrojených sil cizích států, např. členských států NATO, a to jak při jejich průjezdu a pobytu na území České republiky, tak i v případech společného působení v zahraničních misích, operacích nebo cvičeních. Většina naznačených případů se děje v rámci uzavřených mezinárodních smluv nebo dohod, které však nepokrývají celou škálu potřeb policejní ochrany zmíněných jednotek nebo jejich příslušníků. Zcela zásadně se tento problém právní úpravy projevil při nutnosti zajištění bezpečného průjezdu a nerušeného pobytu jednotek US Armády na území České republiky ve dnech 29. března až 1. dubna 2015 v rámci akce DRAGOON RIDE. S tímto problémem je přímo propojena chybějící osobní působnost Vojenské policie vůči jednotkám (příslušníkům) ozbrojených sil cizích států, které na území České republiky působí na základě smluvních závazků.

Základ pro poskytování ochrany ozbrojeným silám cizího státu na území České republiky tvoří „*Dohoda mezi smluvními stranami Severoatlantické smlouvy o statutu jejich ozbrojených sil*“, se kterou vyslovil souhlas Parlament České republiky a která byla vyhlášena sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 1/2002 Sbírkou mezinárodních smluv. Dohoda je mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy České republiky, tedy je součástí právního řádu a v případě, že stanoví něco jiného než

zákon, který by byl jinak v téže věci použit, použije se tato dohoda. Dohoda reguluje stav, kdy ozbrojené síly jedné strany (vysílajícího státu) jsou po dohodě vyslány na území jiné strany (přijímajícího státu). Hned v úvodním ustanovení se stanoví, že pokud nejsou některé další potřebné podmínky pro vysílání ozbrojených sil stanoveny v této dohodě, mohou být předmětem samostatných dohod mezi zainteresovanými smluvními stranami. Tyto realizační dohody jsou v praxi často užívány, neboť umožňují řešit i velmi specifické situace a současně zohlednit potřeby a realizační podmínky konkrétních účastníků dohody. V článku VII odst. 11. Dohody mezi smluvními stranami Severoatlantické smlouvy o statutu jejich ozbrojených sil je stanoveno: „Každá smluvní strana bude usilovat o přijetí takových legislativních ustanovení, která považuje za nezbytné k zajištění přiměřené bezpečnosti a ochrany zařízení, vybavení, majetku, záznamů a oficiálních informací jiných smluvních stran na jejím území a pro potrestání osob, které porušují zákony přijaté k tomuto účelu“.

Uvedené smluvní ustanovení je standardním nástrojem mezinárodních smluv tam, kde nejde jiným způsobem vynutit vytvoření srovnatelného a zejména účinného implementačního prostředí všemi účastníky dohody. Od doby, kdy vstoupila výše uvedená dohoda v platnost (pro Českou republiku 30. listopadu 2000), uplynula poměrně dlouhá doba a při přípravě návrhu zákona vzhledem k praktickým zkušenostem bylo nutné vyhodnotit, jaké jsou obecné zákonné podmínky pro ochranu pobytu ozbrojených sil cizích států na území České republiky.

Podle § 1 zákona č. 300/2013 Sb. plní Vojenská policie v rozsahu vymezeném uvedeným zákonem úkoly policejní ochrany Ministerstva obrany, ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo. Z tohoto základního ustanovení je zřejmé, že zákonodárce vnímá působnost Vojenské policie jako výkon směřující k ochraně majetku České republiky, který je určený k plnění úkolů Ministerstva obrany a jednotlivých složek ozbrojených sil a současně také k plnění policejní ochrany ozbrojených sil a Ministerstva obrany (tedy ochrany věcí nemateriální povahy je tvořících). V této souvislosti je nutné uvést, že pokud zákonodárce v zákoně č. 300/2013 Sb. používá pojem „ozbrojené síly“, má na mysli ozbrojené síly České republiky ve smyslu zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, což jednak vyznívá ze samotného kontextu zákona, jednak tuto skutečnost sám uvádí v důvodové zprávě k návrhu předmětného zákona.

Tomuto pohledu odpovídá také stanovení územní působnosti Vojenské policie v § 2 zákona č. 300/2013 Sb., podle kterého Vojenská policie „působí na území České republiky a při plnění úkolů policejní ochrany ozbrojených sil na území cizích států, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak“. Zákonodárce zde do jisté míry odlišuje „standardní plnění úkolů“ Vojenské policie prováděné na území České

republiky, avšak pokud se týká zajišťování policejní ochrany ozbrojených sil České republiky, připouští její výkon také mimo toto území.

Jinak je tomu v případech působnosti stanovené v § 3 a 4 zákona č. 300/2013 Sb., i když ani zde nelze jednotlivé činnosti využít v jejich plném komplexu, praxe naopak prokáže, že do budoucna právě tato ustanovení musí být podrobena vyhodnocení své účinnosti a doplněna tak, aby jejich užití nemuselo být překlenováno nejednoznačnou výkladovou praxí.

Podle § 3 písm. b) zákona č. 300/2013 Sb. Vojenská policie působí vůči:

b) osobám, které se nacházejí ve vojenských objektech a v prostoru, kde ozbrojené síly plní své úkoly nebo kde se koná vojenské cvičení nebo kde je zajišťována bezpečnost chráněné osoby [vzhledem k tomu, že předmětem výkonu Vojenské policie je osoba „obecně“, tedy bez rozlišení jejího národního státu nebo jiné určující vazby, je toto ustanovení zahrnuto do jednotlivých dále uvedených analýz a úvah, i když v případě působnosti vztažené k prostoru plnění úkolů ozbrojených sil (České republiky), nebo výkonu vojenského cvičení bude nutné přihlížet k dalším aspektům, zejména pak společným závazkům vyplývajícím z mezinárodních smluv].

Ještě větší mírou nedostatečnosti úpravy vůči shora uvedenému přijatému mezinárodnímu závazku pak trpí ustanovení § 4 odst. 1 písm. e) až g) a n) zákona č. 300/2013 Sb., podle kterého Vojenská policie plní tyto úkoly policejní ochrany tím, že

- „e) dohlíží na zabezpečování kázně v chráněných objektech a na dodržování kázně vojáky na veřejnosti,
- f) zajišťuje ochranu vojenských objektů určených ministrem obrany a dohlíží na zajišťování režimu vstupu a vjezdu do vojenských objektů,
- g) dohlíží nad bezpečností provozu vozidel ozbrojených sil a nad bezpečností provozu ostatních dopravních prostředků v chráněných objektech“ a
- „n) zajišťuje na vyžádání bezpečnostním doprovodem ochranu vojenské letecké dopravy a přepravy“.

Přitom podle § 4 odst. 2 zákona č. 300/2013 Sb. „Vojenská policie plní další úkoly, pokud tak stanoví jiný právní předpis nebo mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu“.

Za problematické pro plnění uvedeného mezinárodního závazku je pak nutné označit také ustanovení § 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 300/2013 Sb. [„h) řídí provoz vozidel na pozemních komunikacích při pohybu vozidel ozbrojených sil na pozemních

komunikacích], neboť se vztahuje k vozidlům ozbrojených sil, tedy ozbrojených sil České republiky, a tedy výkladem lze pouze dovodit, že pokud by Vojenská policie řídila provoz vozidel ozbrojených sil České republiky, do jejichž kolony by byla zařazena také vozidla ozbrojených sil cizích států, které by přijaly pravidla pohybu v koloně jedoucích na pozemních komunikacích České republiky, lze využít i tohoto ustanovení.

Provedení uvedeného rozboru a jeho využití v rámci analýzy věcného a právního stavu navrhované regulace jednoznačně prokázalo, že v právním řádu nejsou naplněny závazky podle mezinárodní smlouvy a navíc, že tato absence v praxi působí značné obtíže.

1.2.3

V souvislosti se zkušenostmi z dřívějšího působení Vojenské policie se jeví jako nedostatek právní úpravy především chybějící konkrétní možnost samostatného působení jednotky Vojenské policie v zahraničí, např. při plnění mise policejního výcviku národních vojensko-policejních jednotek na území cizích států v rámci příslušných zahraničních misí (konkrétní zkušenost je z minulých období z působení Vojenské policie v Iráku) nebo možnost působení jednotky Vojenské policie v součinnosti s jednotkami spojenců bez účasti ozbrojených sil České republiky v místě plnění konkrétních úkolů.

1.2.4

Platný zákon ukládá Vojenské policii zajišťovat ochranu a doprovod ministra obrany a jím určených osob, ale postrádá úpravu krátkodobé ochrany osob v návaznosti na jejich možné ohrožení v souvislosti s vedeným trestním řízením.

1.2.5

Vzhledem k oprávnění Vojenské policie k držení a používání nebezpečných látek a věcí v zákonné úpravě zjevně chybí oprávnění Vojenské policie tyto látky nebo věci nabývat, ale také oprávnění tyto látky a věci zajistit, odstranit případně i zničit.

1.2.6

Vojenská policie čelí při plnění svých úkolů bezpečnostním rizikům a hrozbám souvisejícím se zneužíváním dálkově radiově řízených zařízení (dálková iniciace výbušných zařízení, ochrana proti odposlechům). V dosavadní právní úpravě nemá Vojenská policie zakotvenu možnost proti těmto hrozbám aktivně působit. Jedním z účinných opatření takovým hrozbám čelit je využití rušení určených kmitočtů. Zásadním problémem je, že oprávnění k použití účinných opatření k odstranění uvedených rizik a hrozeb v zákoně o Vojenské policii chybí, a to pak omezuje možnosti plnění úkolů Vojenské policie zejména při výkonu ochranné služby, pyrotechnické služby, kriminální služby a služby ochrany objektů.

1.2.7

Podle § 4 odst. 1 písm. j) zákona o Vojenské policii technickou způsobilost vojenských vozidel schvaluje Vojenská policie. Problémem je, že některé podmínky jako např. forma žádosti a podmínky jejího doručení, včetně požadavků na její jazykové zpracování nebo lhůty by měly být stanoveny zákonem, protože jde o práva a povinnosti subjektů procesu schvalování technické způsobilosti vojenského vozidla.

1.2.8

V praktické činnosti, zejména pověřených orgánů Vojenské policie, se vyskytují situace, za nichž je nezbytné zastírání příslušnosti k Vojenské policii. Tato nezbytnost je však z pohledu platné právní úpravy problematická, protože zákon s touto potřebnou eventualitou nepočítal.

1.2.9

V platném znění zákona chybí stanovení obsahu pojmu „prohlídka osoby“. Tato skutečnost může být problémem vyvolávajícím právní nejistotu na straně službu konajících vojenských policistů, ale i osoby, vůči které tento úkon při plnění úkolů souvisejících s policejní ochranou chráněných objektů směřuje. Předvídatelnost zákona chybí také pro provádění dalších úkolů, při kterých je potřeba provést prohlídku osoby.

1.2.10

V souvislosti s odhalováním, prověřováním a vyšetřováním závažné trestné činnosti se mohou některé osoby dostat do bezpečnostního rizika resp. ohrožení života a zdraví. Problémem tady je, že platný zákon neobsahuje oprávnění k poskytování krátkodobé ochrany osoby.

1.2.11

Problémem platné právní úpravy právních vztahů regulujících postavení, působnost a úkoly Vojenské policie a podmínky jejich plnění je rovněž to, že neupravuje působení vojenských policistů, zejména osob služebně činných v policejním orgánu, v zájmovém prostředí, kde lze důvodně předpokládat získání poznatků důležitých pro zamezování, odhalování a dokumentování trestných činů, ke zjišťování jejich pachatelů a k předcházení těmto trestným činům. Zákon obsahuje rovněž již neužívané pojmy v oblasti používání podpůrných operativně pátracích prostředků.

1.2.12

V praxi nečiní potíže vymezení pojmu zákrok, jímž je úkon, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití. Pro vyšší míru právní jistoty jak samotných vojenských policistů, tak i osob, vůči kterým je veden služební zákrok, lze považovat za vhodné podmínky použití některých donucovacích prostředků stanovit přímo zákonem. Jedná se, podle úvahy vedené zkušenostmi policejní praxe, o elektrický prostředek a pouta.

1.2.13

Dalším problémem je provádění výcviku vojenských policistů mimo vojenské objekty a zařízení. Specifika plnění úkolů Vojenské policie mnohdy vyžadují provádět výcvik v jiných podmínkách, než které nabízejí výcviková zařízení Ministerstva obrany ve vojenských objektech a zařízeních. Zmocnění náčelníka Vojenské policie k vydání povolení provést výcvik mimo uvedené objekty a zařízení v zákoně chybí.

1.3. Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Současná právní úprava činnosti Vojenské policie je obsažena především v již zmíněném zákoně o Vojenské policii.

Úpravu některých souvisejících dílčích problematik obsahuje vyhláška č. 301/2013 Sb., o stanovení způsobu zevního označení Vojenské policie a vojenských policistů, vzoru služebního průkazu a barevného provedení a označení dopravních a speciálních prostředků Vojenské policie, vydaná k provedení zákona o Vojenské policii.

Ve vztahu k úkolu stanovenému Vojenské policii ustanovením § 4 odst. 1 písm. j) zákona o Vojenské policii, tedy působnosti v oblasti schvalování technické způsobilosti vojenských vozidel, jsou podrobnosti souvisejících činností a pravidel upraveny vyhláškou č. 100/2018 Sb., o technické způsobilosti a pravidelných technických prohlídkách vojenských vozidel; tato vyhláška je sice Ministerstvem obrany vydána na základě zmocnění stanovených v zákoně č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ale v § 4, 10 až 12, 15 až 19, 26 a 29 jsou upraveny podmínky výkonu činností Vojenské policie při schvalování technické způsobilosti vozidel.

Některé okruhy právních vztahů vznikajících při činnosti Vojenské policie jsou upraveny také v zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich nebo v zákoně o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

Pokud jde o činnost pověřeného orgánu Vojenské policie [§ 12 odst. 2 písm. e)] v souvislosti s trestním řízením, upravuje jeho oprávnění a povinnosti trestní řád, a to jak ve fázi prověřování, tak i vyšetřování.

1.4. Identifikace dotčených subjektů

- Ministerstvo obrany a jím zřízené organizační složky státu a státní organizace, jež Ministerstvo obrany zřídilo nebo založilo,
- vojáci v činné službě, příslušníci ozbrojených sil cizích států nebo je doprovázející civilní personál, osoby, které se nacházejí ve vojenském objektu nebo v chráněném objektu a další osoby, které jsou podezřelé, že spáchaly nebo páchají trestné činy nebo přestupky spadající do působnosti Vojenské policie,
- orgány činné v trestním řízení,
- Ministerstvo vnitra,
- Policie České republiky,
- provozovatelé elektronických komunikací,
- provozovatelé bezpilotních systémů.

1.5. Popis cílového stavu

Základním cílem předkládaného návrhu je zefektivnit činnost Vojenské policie a dílčími změnami zajistit soulad zákona o Vojenské policii s právním řádem a jeho změnami, ke kterým došlo od přijetí zákona o Vojenské policii, resp. od data nabytí jeho účinnosti 1.10.2013.

Prvořadým cílem návrhu je úprava, respektive rozšíření stanovené působnosti Vojenské policie, která by měla odpovídat reálným potřebám zabezpečení policejní ochrany Ministerstva obrany, ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo jím zřízené organizační složky státu, nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace zřízené nebo založené Ministerstvem obrany.

Jedná se o hospodaření příspěvkových organizací např. Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, Vojenská lázeňská a rekreační zařízení, p. o., Armádní Servisní, příspěvková organizace nebo hospodaření státních podniků např. Vojenský technický ústav, s. p., VOP CZ, s. p., LOM, s. p., Vojenské lesy a statky, s. p. Jedná se o řešení, ve kterém je spatřováno především zvýšení efektivity a ekonomičnosti policejní ochrany v návaznosti na lepší znalost zájmového prostředí.

Návrh si rovněž klade za cíl rozšíření působnosti Vojenské policie na jednotky ozbrojených sil cizích států, např. NATO, a to při ochraně a doprovodu kolon jejich techniky při jejich průjezdu nebo pobytu na území České republiky, ale i v případech

společného působení v zahraničních misích, operacích nebo společných cvičeních. V této souvislosti jde i o návazné změny, respektive doplnění jednotlivých konkrétních ustanovení zákona o Vojenské policii.

Dalším cílem je, na základě dříve získaných zkušeností, umožnit vojenským policistům samostatně plnit úkoly v zahraničí.

Zpřesnění některých oprávnění je navrhováno s cílem zefektivnit ochranu vojenských objektů a osob, které se v nich nacházejí, rovněž ochránit ohrožené osoby, a to zejména při šetření závažné trestné činnosti, a to oprávněním vojenských policistů k poskytování krátkodobé ochrany osobám.

Cílem navrhované novely zákona je také oprávnit Vojenskou policii při zacházení s nebezpečnými látkami a věcmi k zajištění, odstranění nebo i zničení takových látek a věcí.

Důležitým cílem je také oprávnit Vojenskou policii za konkrétních podmínek k provádění rušení elektronických komunikací a umožnit vojenské policisty k této speciální činnosti vycvičit.

Dalším důležitým cílem je oprávnit Vojenskou policii k zajišťování bezpečnosti chráněného objektu zamezením provozu bezpilotního systému.

Jistě neposledním cílem navrhované změny zákona je doplnění podmínek použití některých donucovacích prostředků stanovením přímo v zákoně o Vojenské policii. Jedná se o použití elektrického prostředku a pout.

Cílem návrhu je rovněž zabezpečit možnost provádění výcviku vojenských policistů v potřebných lokalitách a objektech i mimo vojenské objekty a zařízení.

Velice potřebným cílem je oprávnit vojenské policisty projednat přestupek v působnosti Vojenské policie příkazem na místě.

1.6. Zhodnocení rizika

V případě nečinnosti by byl zachován současný stav v situacích, kdy je veřejností (vojenskou i civilní) obecně předpokládáno provedení odpovídajícího úkonu či zákroku Vojenské policie, avšak tento úkon či zákrok by nemohl být proveden z důvodu chybějícího zákonného zmocnění.

Za riziko v daném případě je nutné pokládat především to, že zákonodárce přepokládal výkon určitých činností ve veřejném zájmu a dosažení určitého preventivního, ochranného nebo v aktuálním čase realizovaného cíle, ale nedostatečnou

analýzou nebo vzhledem k měnícím se podmínkám úpravy v jiných právních předpisech Vojenskou policii nedostatečně vybavil příslušnými oprávněními, popřípadě jejich úpravu ponechal v natolik obecné rovině, že vlastní provedení jednotlivých úkonů je třeba opírat o výklad zákona. Taková situace je mimořádně nevhodná, neboť nespĺňuje požadavky na předvídatelnost a jednoznačnost právní normy, když navíc například pro oblast případného zásahu do základních práv a svobod je namnoze požadována výslovná právní úprava.

Za riziko lze do jisté míry považovat také to, že Vojenské policii je v celé řadě případů svěřeno plnění úkolů, které jsou svým účelem, věcnou povahou i právní kvalifikací srovnatelné s úkoly Policie České republiky, přičemž současný stav zákona o Vojenské policii a zákona o Policii České republiky, popřípadě také trestní řád, tyto stejnorodé úkoly jako takové svým účelem za shodné považuje, avšak nestanoví pro ně shodné podmínky výkonu. To pak v praxi vede k tomu, že Vojenská policie reálně v řadě případů nemůže dokončit zahájené plnění úkonu, popřípadě vystaví své příslušníky zvýšenému riziku.

2. Návrh variant řešení

Návrh variant řešení problémů a jejich hodnocení byl připravován u problémů, které by bylo možné řešit variantně, ale za předpokladu, že nebude naplněn zcela cíl, který si návrh zákona klade. U ostatních řešení problémů bylo uvažováno pouze o navrhované změně nebo zachování nulového stavu, který je však z pohledu navrhovatele nevhodný.

- ✦ **rozšířit působnost Vojenské policie na jednotky ozbrojených sil cizích států, zejména cvičících jednotek spojenců, při jejich průjezdu a pobytu na území České republiky; toto rozšíření působnosti promítnout do konkrétních úkolů a oprávnění Vojenské policie i vojenských policistů;**

Varianta 0

Ponechání současného stavu.

Varianta 1

Oprávnit Vojenskou policii k doprovodu kolon techniky jednotek ozbrojených sil cizích států a v souvislosti s tím přijímat opatření k zabezpečení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na území České republiky.

Varianta 2

Oprávnit Vojenskou policii ke komplexní policejní ochraně jednotek ozbrojených sil cizích států při průjezdu a pobytu na území České republiky a v souvislosti s tím k přijímání potřebných opatření.

Vyhodnocení:

Varianta 0

Ponechání současného stavu, jak ukázaly zkušenosti v případech průjezdu a pobytu jednotek cizích států v rámci vojenských cvičení v České republice nebo přesun jednotek US armády při akci DAGON RIDE, nevyhovuje potřebám jejich policejní ochrany Vojenskou policií.

Varianta 1

Tato varianta je pouze polovičatým řešením, neboť by vyřešila pouze doprovody kolon techniky jednotek ozbrojených sil cizích států na území České republiky.

Varianta 2

Dle této varianty by Vojenská policie plně zabezpečovala jak opatření k zabezpečení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na území České republiky v souvislosti s přesuny kolon techniky jednotek ozbrojených sil cizích států, ale také přiměřeně i policejní ochranu příslušníků těchto jednotek, jejich civilní složky, techniky a ostatního materiálu těchto jednotek.

Závěr:

Doporučuje se přijmout variantu 2, jež se jeví jako nejvhodnější. Při vyhodnocování variant bylo současně přihlíženo k tomu, že užití každé z navržených variant vyžaduje nezbytnou konkrétní součinnost Vojenské policie s Policií České republiky.

✦ oprávnit Vojenskou policii k zajištění, odstranění a zničení věci;

Varianta 0

Ponechání současného stavu, kdy problematika nemá zákonnou úpravu.

Varianta 1

Oprávnit Vojenskou policii k zajištění nebezpečné věci. Její odstranění nebo zničení postoupit jinému orgánu např. Policii České republiky nebo Hasičskému záchrannému sboru.

Varianta 2

Přijmout úpravu, která Vojenskou policii oprávní k zajištění věci, jejímu odstranění nebo i zničení.

Vyhodnocení:

Varianta 0

Vzhledem k tomu, že Vojenská policie je oprávněna k držení a používání nebezpečných látek a věcí a v rámci plnění zákonných úkolů se může setkat s výskytem nebezpečných látek a věcí, jeví se vhodnější současný stav změnit.

Varianta 1

Pouhé zajištění věci s přenesením odpovědnosti za její odstranění nebo případné zničení na jiný subjekt by bylo vyhýbáním se vlastní odpovědnosti. V mnohých případech by tak mohlo dojít i k nebezpečí vzniku nevratných škod z titulu prodlení.

Varianta 2

Komplexní úprava oprávnění Vojenské policie k zajištění, odstranění a zničení věci přímo navazuje na oprávnění Vojenské policie k držení a používání nebezpečných látek a věcí. Vojenské policii umožní reagovat přijetím adekvátních opatření na bezprostřední závažná ohrožení životů, zdraví, majetku nebo životního prostředí v reálném čase.

Závěr:

Doporučuje se přijmout variantu 2, která se jeví jako komplexní a nejvhodnější.

✦ oprávnit Vojenskou policii k rušení provozu elektronických komunikačních zařízení a sítí, popřípadě rušení poskytování služeb elektronických komunikací nebo provozování radiokomunikačních služeb, a to včetně provádění výcviku k zajišťování takových činností

Varianta 0

Ponechání současného stavu.

Varianta 1

Doplnit zákon o Vojenské policii o ustanovení opravňující k rušení provozu rušení provozu elektronických komunikačních zařízení a sítí, popřípadě rušení poskytování služeb elektronických komunikací nebo provozování radiokomunikačních služeb,

včetně mantinelů limitujících provádění takového zásahu vzhledem k ochraně práv třetích osob (např. v rozsahu obdobné právní úpravě ve prospěch Policie České republiky).

Varianta 2

Přijmout komplexní úpravu problematiky rušení provozu elektronických komunikací.

Vyhodnocení:

Varianta 0

Ponechání dosavadního stavu, kdy neexistuje právní úprava rušení v podmínkách Vojenské policie, vyvolává právní nejistotu na straně všech dotčených subjektů. Rušení lze tak provádět jen za použití institutů nutné obrany nebo krajní nouze. Tento stav neumožňuje provádění samostatného výcviku vojenských policistů k přípravě na ostré zásahy k rušení provozu elektronických komunikací.

Varianta 1

Tato varianta je pouze dílčím řešením problému. Zavádí sice právní úpravu oprávnění k rušení provozu elektronických komunikací Vojenskou policií, avšak chybí oprávnění a podmínky k provádění výcviku vojenských policistů v problematice rušení.

Varianta 2

Tato varianta vychází ze závěrů jednání mezirezortní pracovní komise ustavené u Českého telekomunikačního úřadu ke sjednocení podmínek rušení provozu elektronických komunikací a služeb oprávněnými subjekty (Policíí České republiky, Vojenskou policií a Armádou České republiky). Tato varianta přináší zvýšení právní jistoty zainteresovaných subjektů jak po stránce právně relevantních východisek pro provádění rušení, tak podmínek jeho ostrého provádění, ale i podmínek výcviku. Přináší rovněž kontrolní mechanismy, které zabezpečí provádění rušení pouze v nezbytném časovém, prostorovém i technickém rozsahu, včetně kontroly oprávněnosti užívání tohoto prostředku Vojenskou policií při plnění jejích úkolů, a to kontrolním orgánem na úrovni Parlamentu České republiky.

Závěr:

Doporučuje se přijmout komplexní úpravu podle varianty 2, která se jeví nejvhodnější.

✦ vymezit podmínky získávání poznatků o trestné činnosti vojenským policistou v zájmovém prostředí

Varianta 0

Ponechání současného stavu.

Varianta 1

Doplnit zákon o Vojenské policii o ustanovení vymezuující pojem zájmové prostředí a stanovit, že vojenský policista v tomto zájmovém prostředí aktivně vyhledává a dokumentuje poznatky o trestné činnosti a osobách, které ji páchají. Současně stanovit, že při této činnosti může zastírat její skutečný účel (obdobně jako je tomu u Policie České republiky).

Varianta 2

Přijmout komplexní variantu používání podpůrných operativně pátracích prostředků v rozsahu jejich používání Policií České republiky při získávání poznatků v působnosti Vojenské policie.

Vyhodnocení:*Varianta 0*

Ponechání dosavadního stavu, kdy není definováno zájmové prostředí a kdy nejsou stanoveny bližší podmínky pro působení vojenského policisty v tomto prostředí při získávání poznatků o trestné činnosti, vyvolává právní nejistotu na straně všech dotčených subjektů i samotných vojenských policistů

Varianta 1

Tato varianta je vhodným řešením. Zavádí se jasně definovaný pojem zájmové prostředí a současně se stanovují podmínky pro působení vojenského policisty v tomto prostředí při získávání informací o trestné činnosti. Tato varianta je současně zajišťující pro upevnování právní jistoty při působení vojenských policistů jak pro ně samotné, tak i pro subjekty, které se v tomto prostředí pohybují a mohou být objektem zájmu Vojenské policie. Tato varianta se jeví jako vhodná pro rozšíření možností působení Vojenské policie, byla však v rámci vnitrozorního připomínkového řízení odmítnuta.

Varianta 2

Komplexní varianta používání podpůrných operativně pátracích prostředků v rozsahu jejich používání Policií České republiky při získávání poznatků v působnosti Vojenské policie se jeví jako nejvhodnější, ale z důvodů dlouhodobého odmítavého postoje ve vojenské veřejnosti nebude navrhována.

Závěr:

Přestože se při hodnocení variant řešení jevila jako nejvhodnější varianta 2 na základě požadavků z vnitrozorního připomínkového řízení bude ponecháno dosavadní platné znění ustanovení dílu 6, konkrétně § 41 zákona. Pojem zájmové prostředí nebude definován a další podpůrné operativně pátrací prostředky nebudou zaváděny.

✦ stanovit možnost a oprávnění k povolování výcviku vojenských policistů mimo vojenská výcviková zařízení a objekty;

Varianta 0

Ponechání současného stavu.

Varianta 1

Upravit provádění výcviku vojenských policistů v zákoně o Vojenské policii. Povolování provádění výcviku mimo vojenská zařízení a objekty svěřit ministru obrany.

Varianta 2

Upravit provádění výcviku vojenských policistů v zákoně o Vojenské policii. Povolování provádění výcviku mimo vojenská zařízení a objekty svěřit náčelníkovi Vojenské policie.

*Vyhodnocení:**Varianta 0*

V platné právní úpravě není výcvik vojenských policistů řešen. Vzhledem k potřebě výcvik provádět a navíc jej provádět podle potřeb Vojenské policie i v reálných podmínkách mimo vojenská výcviková zařízení a objekty, jeví se vhodné současný stav změnit.

Varianta 1

Výcvik vojenských policistů probíhá zpravidla ve vojenských výcvikových zařízeních a objektech. Některé speciální druhy výcviku, případně součinnostní výcvik prováděný společně s Policií České republiky nebo Vězeňskou službou, je třeba provádět mimo tato zařízení a objekty. Povolování tohoto výcviku je vyžadováno náčelníkem Vojenské policie u ministra obrany, obdobně jako je tomu u ozbrojených sil podle § 29 odst. 3

zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky. Citované ustanovení se však na Vojskou policii nevztahuje, a proto je potřebné tento stav změnit.

Varianta 2

Obecně o výcviku a jeho provádění platí skutečnosti uvedené ve variantě 1. Pokud jde o povolování výcviku mimo vojenská výcviková zařízení a objekty, má náčelník Vojenské policie nejlepší přehled o jeho potřebnosti a podmínkách provádění. Je zřejmé, že není důvodné přenášet odpovědnost za provádění tohoto výcviku na nejvyšší autoritu rezortu Ministerstva obrany. Zákonné ukotvení výcviku a jeho provádění jak ve vojenských výcvikových zařízeních a objektech, tak mimo ně, je dostatečnou zárukou jeho kvalitního provádění s přihlédnutím na jeho potřebnost i ekonomickou stránku jeho provádění.

Závěr:

Doporučuje se přijmout variantu 2, která se jeví jako nejvhodnější.

Vyhodnocení dalších návrhů změn, doplnění či zpřesnění konkrétních ustanovení zákona o Vojenské policii, u kterých, jak bylo uvedeno výše, nebyla zvažována variantní řešení, neboť v praxi buď žádná reálná varianta nepřichází v úvahu, nebo by o ní bylo možné uvažovat, ale právní řád pro srovnatelné případy volí jednoznačné řešení a je tedy nutné ho pro právně srovnatelnou věc využít obdobným normativním způsobem, je tedy uvedeno jako objektivně jediné existující řešení nápravy identifikované absence regulace nebo neúčinnosti regulace stávající. U všech dále uvedených případů bylo vyhodnoceno, že ponechání stávajícího právního stavu je nežádoucí.

Jedná se zejména o:

- ✦ **rozšířit působnost Vojenské policie na případy, kdy je páchan trestný čin nebo přestupek proti ostatnímu majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany. Jde především o působnost Vojenské policie ve vztahu k hospodaření příspěvkových organizací nebo státních podniků;**

Ponechání současného stavu není žádoucí, neboť novelizací § 12 odst. 2 písm. e) trestního řádu došlo k rozšíření působnosti pověřených orgánů Vojenské policie a není reálně možné, aby jedna složka Vojenské policie měla právně upravenou věcnou i osobní působnost odlišně než Vojenská policie jako celek. V návaznosti na rozšíření působnosti pověřených orgánů Vojenské policie ve vztahu k příspěvkovým organizacím (např. Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, Vojenská lázeňská a rekreační zařízení, p. o., Armádní Servisní, příspěvková organizace) nebo státních podniků (např. Vojenský technický ústav, s. p., VOP CZ, s. p., LOM, s. p.,

Vojenské lesy a statky, s. p.) se jeví nové stanovení rozsahu působnosti pro celou Vojenskou policii jako nezbytné.

- ✦ **umožnit samostatné působení jednotky Vojenské policie v zahraničí, např. při plnění mise policejního výcviku národních vojensko-policejních jednotek na území cizích států v rámci příslušných zahraničních misí;**

Ponechání současného stavu je nevhodné, neboť právní úprava nijak neobsahuje působení samostatných jednotek Vojenské policie v zahraničí. Vojenská policie má již z dřívějšího působení v zahraničí zkušenosti např. z Iráku, kde dlouhodobě poskytovala pomoc při výcviku nových iráckých policejních sil. Působila tam v samostatných kontingentech, jejichž součástí byly i méně početné jednotky ozbrojených sil České republiky. Do budoucna se jeví potřebné, aby mohly jednotky Vojenské policie v zahraničí působit i zcela samostatně. Této myšlence odpovídá i dlouhodobá příprava a certifikace jednotek Vojenské policie pro mnohonárodní prapor Vojenské policie připravovaný jak pro NATO, tak i pro EU.

- ✦ **oprávnit vojenské policisty k zastírání příslušnosti k Vojenské policii v případech, kdy je to pro výkon služby nezbytné;**

Právní úprava nyní neumožňuje zastírat příslušnost k Vojenské policii. Zejména plnění úkolů za použití operativně pátracích nebo podpůrných operativně pátracích prostředků Vojenské policie nezbytně vyžaduje stanovení možnosti využití navrhované výjimky z povinnosti prokázat při plnění úkolů příslušnost k Vojenské policii.

- ✦ **doplnit ustanovení zákona o stanovení obsahu některých pojmů;**

Navrhuje se stanovit pojmy „prohlídka osoby“, „hledaný voják“, „pohřešovaný voják“ a „zbraň“. Doplnění zákona o výklad těchto pojmů je potřebné zejména z důvodu právní jistoty osob, vůči kterým Vojenská policie působí, ale i samotných vojenských policistů, kteří plní úkoly Vojenské policie a užívají přitom zákonná oprávnění.

- ✦ **upravit pojmy Vojenskou policií používaných podpůrných operativně pátracích prostředků;**

Pro plnění úkolů v oblasti kriminální služby Vojenské policie se jeví navrhované sladění pojmů s Policií České republiky jako potřebné.

- ✦ **doplnit oprávnění vojenských policistů k poskytování krátkodobé ochrany osob;**

V souvislosti s odhalováním, prověřováním a vyšetřováním závažné trestné činnosti se mohou některé osoby dostat do bezpečnostního rizika, respektive ohrožení života a zdraví. Novým oprávněním, které je navrhováno, je oprávnění k poskytování krátkodobé ochrany osob.

- ✦ **doplnit ustanovení o použití donucovacích prostředků;**

Jako vhodné a potřebné se jeví doplnit do zákona podmínky použití donucovacích prostředků elektrického prostředku a pout.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

V souvislosti s přijetím navrhovaného zákona se nepředpokládá navýšení výdajů na činnost Vojenské policie.

3.2 Náklady

Pokud jde o část návrhu týkající se rozšíření působnosti pověřených orgánů Vojenské policie, kriminální služba Vojenské policie již dříve, v návaznosti na oprávnění pověřeného orgánu Vojenské policie konat vyšetřování o trestných činech příslušníků ozbrojených sil spáchaných při plnění úkolů v zahraničí, zabezpečila proškolení 26 svých příslušníků v kurzu pro vyšetřovatele ve školícím zařízení Ministerstva vnitra v Pardubicích. Někteří vojenští policisté mají praxi s faktickým prováděním vyšetřování u Policie České republiky. Další náklady související s případným proškolením dalších vojenských policistů budou hrazeny průběžně z existujícího objemu rozpočtových finančních prostředků určených pro financování činnosti Vojenské policie.

3.3 Přínosy

Rozšíření působnosti navrhované v § 1 zákona na Vojenskou policii jako celek navazuje logicky na novelu trestního řádu, kterou došlo v roce 2016 k rozšíření působnosti pověřených orgánů Vojenské policie a jejich postavení na roveň policejního orgánu Policie České republiky. Navrhovaným rozšířením působnosti v rozsahu činností a úkolů pořádkové, dopravní a ochranné služby dojde k pokrytí potřeb policejní ochrany u majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo jím zřízené organizační složky státu nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace zřízené nebo založené Ministerstvem obrany.

Svěření policejní ochrany jednotek ozbrojených sil cizích států při jejich průjezdu a pobytu na území České republiky Vojenskou policii umožní přenést tuto odpovědnost od Policie České republiky na Vojenskou policii, která podle současné právní úpravy nemá v této věci působnost. S tímto rozšířením věcné působnosti je přímo propojena osobní působnost Vojenské policie vůči jednotkám (příslušníkům) ozbrojených sil cizích států, které na území České republiky působí na základě

smluvních závazků. Vojská policie tak bude moci přímo postupovat v součinnosti s vojenskými orgány těchto jednotek při zabezpečování jejich policejní ochrany.

Stanovení možnosti samostatného působení Vojské policie při plnění úkolů na území cizích států při plnění mezinárodních smluvních závazků umožní využití zkušeností vojenských policistů např. při výcviku příslušníků místních policejních a vojensko-policejních jednotek nebo při policejní ochraně našich občanů, což podle platné právní úpravy je možné pouze v návaznosti na současnou přítomnost ozbrojených sil České republiky.

Přínosem návrhu zákona je především zvýšení právní jistoty jak na straně Vojské policie a vojenských policistů, tak na straně zainteresovaných subjektů nebo osob, vůči kterým směřuje úkon. Je tomu tak u ustanovení, která zpřesňují úkoly Vojské policie, doplňují a upravují konkrétní oprávnění jako například zajištění, odstranění a zničení věci, rušení provozu elektronických komunikací, schvalování technické způsobilosti vojenského vozidla, použití konkrétních donucovacích prostředků a další.

Obdobně bude přínosem efektivnější využití sil a prostředků Vojské policie v návaznosti na nově definované nebo upřesněné úkoly Vojské policie, a to jak v souvislosti s výše uvedeným rozšířením působnosti na majetek státu, s nímž jsou příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo jím zřízené organizační složky státu nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace zřízené nebo založené Ministerstvem obrany, stejně jako na policejní ochranu jednotek ozbrojených sil cizích států při jejich průjezdu a pobytu na území České republiky.

Platná právní úprava ukládá vojenskému policistovi povinnost prokázat při provádění úkonu příslušnost k Vojské policii. Vojenskému policistovi není umožněno zakrývat při plnění úkolů svoji příslušnost k Vojské policii, což se při plnění některých úkolů pověřených orgánů Vojské policie, zejména při využívání operativně pátracích prostředků, jeví nezbytné. Realizace navrhované úpravy zákona je přínosem pro výkon služby vojenských policistů.

V neposlední řadě je přínosné rovněž nové ustanovení, které upravuje podmínky provádění výcviku vojenských policistů.

3.4 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Jak bylo konstatováno v bodě 3.1 výše, návrh novely zákona nepředpokládá zvýšené náklady na činnost Vojské policie nad rámec výdajů, které již dnes souvisejí s plněním úkolů Vojské policie a vyplývají z jejich realizace.

Pokud jde o vyhodnocení přínosů jednotlivých zvolených variant navrhované právní úpravy, tyto byly popsány v bodě 3.3 výše.

4. Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Vhodnost řešení a stanovení pořadí variant bylo provedeno v bodu 2 této zprávy.

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

5.1 Implementace

Za implementaci a vynucování nové právní úpravy ve vztahu k Vojenské policii bude odpovědné Ministerstvo obrany.

5.2 Vynucování

Návrh zákona nevyvolává žádné změny v dosavadních postupech dotčených subjektů, jakými stát, resp. Ministerstvo obrany, vynucuje dodržování právních povinností. Návrh zákona předpokládá využití existujících mechanismů kontroly (dozoru), stejně jako existujících postupů, jimiž má být vynucováno dodržování nově stanovených povinností.

6. Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti regulace, tj. monitorování a vyhodnocování realizace navrhované právní úpravy a jejích dopadů, bude v podmínkách Vojenské policie prováděn za určitá časová období. U jednotlivých odborných služeb Vojenské policie, které jsou primárně zaměřeny na výkon policejních činností (kriminální služba, dopravní a pořádková služba, ochranná služba, inspekce a vnitřní kontrola) bude monitoring a vyhodnocování prováděno jak operativně na poradách náčelníků těchto odborných služeb, tak i periodicky, a to s četností min. 4x ročně v rámci vyhodnocení jejich činnosti za jednotlivá kalendářní čtvrtletí. U podřízených teritoriálních velitelství Vojenské policie budou informace shromažďovány a dokládány v rámci měsíčních dokladů velitelů dotčených velitelství Vojenské policie pro vedení Vojenské policie. Ve vztahu k ostatním policejním orgánům (především policejním orgánům Policie České republiky) bude účinnost a dopady navrhované právní úpravy těmito orgány notifikována na pracovní úrovni a následně zahrnuta do čtvrtletních vyhodnocení v rámci kriminální služby Vojenské policie. Obdobný způsob se předpokládá i ve vztahu ke státním zastupitelstvím, kde kromě zpětné vazby na pracovní úrovni budou jako podstatný informační pramen sloužit meritorní rozhodnutí příslušných státních zastupitelství v případech řešených v působnosti Vojenské policie. Zásadní

přínos pro přezkum účinnosti regulace navrhované právní úpravy, jakož i pro případné následné novelizace, bude mít judikaturní činnost obecných soudů, příp. i Ústavního soudu ČR.

7. Konzultace a zdroje dat

Služební orgány Vojenské policie pravidelně hodnotily výsledky činnosti a plnění úkolů jednotlivých odborných služeb Vojenské policie. Shromážďovaly přitom poznatky o nedostacích a potřebách změny právní úpravy činnosti Vojenské policie.

Poznatky ukazující na potřebu konkrétních změn stávající právní úpravy zákona o Vojenské policii vplynuly z úzké spolupráce odborných služeb Vojenské policie s jejich protějšky, zejména v Policii České republiky.

Potřeba rozšíření působnosti Vojenské policie při ochraně majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo jím zřízené organizační složky státu nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace zřízené nebo založené Ministerstvem obrany vplynula zejména z opakovaných žádostí příspěvkových organizací (např. Ústřední vojenské nemocnice a Vojenských léčebných a rekreačních zařízení).

S dopravní službou Policie České republiky byly při osobních jednáních konzultovány otázky zkvalitnění dohledu nad bezpečností provozu na pozemních komunikacích, a to jak při řízení vozidel ozbrojených sil, ale i při dohledu nad provozem vozidel v chráněných objektech. Z těchto konzultací vplynula rovněž i potřeba změny v otázce zabezpečení přesunů jednotek cizích států při jejich průjezdu a pobytu na území České republiky.

K problematice rušení elektronických komunikací byla v roce 2018 u Českého telekomunikačního úřadu ustavena ad hoc pracovní mezirezortní komise, jejímž úkolem bylo i za účasti zástupců provozovatelů sítí elektronických komunikací sladit rozsah oprávnění k používání rušení oprávněnými subjekty.

Konzultace s ostatními dotčenými subjekty uvedenými v části 1.4. nebyla v etapě přípravy návrhu zákona vyhodnocena jako nezbytná.

Při zpracování návrhu zákona bylo pak vycházeno ze zjištěných poznatků a potřeb plnění úkolů Vojenské policie v jednotlivých oblastech působnosti jejích

odborných služeb, zejména kriminální služby, dopravní a pořádkové služby a také ochranné služby.

8. Kontakt a prohlášení o schválení RIA

Závěrečnou zprávu zpracoval a kontaktní osobou pro případné připomínky a dotazy je:

Jméno: JUDr. Ladislav Dolejší

Tel.: 973 215 859

E-mail: dolejsil@army.cz